

Plan för att främja
likabehandling och förebygga
diskriminering, trakasserier
och kränkande behandling

Förskolan Hagen

Planen gäller till juni 2020
Upprättad i september 2019

Vår vision

Verksamheten ska bygga på demokratiska former där en god självkänsla och ett gott självförtroende hos varje barn främjas

INLEDNING

Planen har upprättats som stöd för personal, barn och föräldrar i arbetet med värdegrunden i förskolans verksamhet. Alla, barn, föräldrar och personal, har rätt att känna sig trygga och lika värda och bemötas med respekt för sin egenart. Förskolan ska vara en verksamhet fri från förekomsten av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

FÖRSKOLANS VÄRDEGRUND OCH UPPDRAG

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Utbildningen ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som arbetar på Hagen ska främja respekten för varje människas egenvärde och verka för en hållbar miljö. Förskolan ska ge barnen en trygg, utvecklande och trivsamt miljö. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas.

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling.

Hagens värden:

- Förskolan ska vara en plats där demokratiska värden grundläggs hos varje barn.
- Barn är kompetenta.
- Olikheter är en tillgång.
- Alla barn ska känna trygghet.
- Alla barn och vuxna har lika värde och ska känna sig respekterade och lyssnade på.
- Alla barn och pedagoger ska ges möjlighet till delaktighet i verksamheten.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Lpfö 18

LAGAR OCH STYRDOKUMENT FÖR VERKSAMHETENS ARBETE

FN:s Barnkonvention

Barnkonventionen blir svensk lag 1/1-2020.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barns rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter. Lpfö 18

Artikel 2 Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Artikel 6 Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12 Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör hen. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Artikel 13 Barnet ska ha rätt till yttrandefrihet.

Artikel 31 Alla barn har rätt att få leka, vila och ha en fritid då de till exempel kan dansa, spela fotboll eller simma.

Skollagen

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och motverka alla former av kränkande behandling.

I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klargöras. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör hen. 1 kap 10§

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Kap 6 8§

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektor. Kap. 6 §10

Diskrimineringslagen

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

En huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier eller kränkningarna.

Läroplan för förskolan Lpfö 18

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som skall prägla verksamheten.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Förhållningssättet hos alla som verkar i förskolan, och deras sätt att agera och tala om något, påverkar barnens förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. Därför är vi viktiga förebilder. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Den ska ge barnen möjligheter att få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor. Förskolan ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Undervisningen ska vara saklig, allsidig och icke-konfessionell.

Förskolan ska organisera utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans, samt prövar och utvecklar sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet.

Socialtjänstlagen

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten. Detta gäller att anmäla vid misstanke om att barn far illa. Kap.14 1§

KOMMUNIKATION/DELAKTIGHET

- All personal får kunskap om likabehandlingsplanen genom personalmöten och planeringsdagar där arbetet diskuteras
- Vårdnadshavarna får kunskap om och är delaktiga genom föräldramöten, utvecklingssamtal och den dagliga kontakten
- Pedagogerna ansvarar för att barnen på ett åldersadekvat sätt görs delaktiga i likabehandlingsarbetet

VAD ÄR DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Diskriminering

Diskriminering i förskolan innebär att ett barn missgynnas eller blir särbehandlat av skäl som har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna. De kan vara fysiska, verbala, psykosociala eller texter och bilder.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan till exempel handla om att retas, frysa ut någon eller förstöra en kamrats leksak. Personal kan kränka ett barn genom handgriplig och hårdhänt tillsägelse.

UTVÄRDERING AV FÖRRA ÅRETS ARBETE

Mål: *Alla barn ska kunna ha möjlighet att kommunicera.*

Vi ska se till att alla får talutrymme, stimulera deras förmåga att kommunicera på flera sätt. Vi behöver vara uppmärksamma på barnens försök till kommunikation och lyssna och samtala med varje barn.

Utvärdering: I gröna gruppen (äldre barn) har vi använt handuppräckning i samlingen. Det har hjälpt barnen att kunna vänta på sin tur, prata en i taget och att få prata till punkt. Vi märker också att det är mer dialog (samtal) i aktiviteter, till exempel lego. Vi delar barnen i olika aktiviteter vilket främjar barnens möjligheter till samtal och kommunikation. Vi har lagt mycket tid på att spela spel med barnen.

Vi har också märkt att barnen säger ifrån till varandra i lek/aktivitet.

Vi funderar på att börja använda "tal-sten" eller liknande i samlingen. Detta för att sätta extra fokus på den som talar och förhoppningsvis leder det även till att barnen får öva mer på att lyssna när deras kompisar talar (med "tal-stenen").

I gula gruppen (yngre barn) använder vi tecken som stöd, vi märker att det stimulerar barnens språkliga utveckling. Vi har även så smått börjat använda bilder då vi har ett barn med hörselnedsättning i gruppen, det vill vi utveckla. Vi tror att det kan främja alla barns språkutveckling och därmed deras förmåga till kommunikation. Vi tycker det är viktigt att vara nära barnen och vara uppmärksamma och nyfikna på deras olika sätt att uttrycka sig. Vi uppmuntrar dem att samtala och samspele med varandra och oss. Vi arbetar även "skapande" och med dans och rörelse på olika sätt.

Vi går igenom barngruppen varje termin och gör pedagogiska kartläggningar för att få syn på vad barnen behöver stöd med. Vi har arbetat med skapande i olika material som trä och ull. Barnen får regelbundet möjlighet att uttrycka sig i dans, rörelse, lek, sång och musik.

Mål: *Barnen ska utvecklas till demokratiska medborgare i framtiden.*

Det här är ett långsiktigt mål som vi ska fortsätta att arbeta med. Barnen behöver rika tillfällen att öva sig på att lyssna på varandra, tala i grupp och uttrycka sina tankar och åsikter. Vi ska ställa frågor så att vi förstår hur barnen tänker och känner.

Utvärdering: I gröna gruppen har vi arbetat med att tillsammans bestämma vad man ska göra, parker att gå till, t.ex. spårvagnsparken, kottebanan och att åka spårvagn.. Vi har tänkt på att ställa många frågor till barnen, som - Hur ska vi lösa det här? - Hur ska vi göra nu? i olika situationer. Se även ovan.

I gula gruppen handlar det mycket om att vara goda förebilder, att stötta barnens utveckling i det sociala samspelet (grundverksamhet). Vi är nära barnen, lyssnar och är tydliga pedagoger. vi försöker förstå vad barnen vill.

Mål: Att verksamheten ska utvecklas mot ökad jämställdhet

Vi ska behandla alla barn lika och ge dem samma förutsättningar oavsett kön, sexuell läggning hos nära anhörig, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning eller funktionsnedsättning.

Utvärdering: Det är självklart att alla barn på Hagen ska ha samma rätt till utveckling och lärande utifrån sin förmåga. Vi ska ge dem förutsättningar till det, och visa att alla är viktiga och att alla hör till. Här är vårt förhållningssätt väldigt viktigt, vi är förebilder.

Vi belyser olikheter, och visar tolerans.

Vi har sett över vårt lekmaterial. Annie har sytt byxor, vi ska se över våra skor.

Vi tänker på vad vi lånar för böcker på biblioteket och ska se över vårt fasta bokbestånd.

Tänka på hur vi väljer böcker från kulturrådet. Försöka hitta böcker som ger bra olika förebilder. Vi har gjort kartläggning av barngruppen och observationer av lek och vilka som leker med varandra. I styrda aktiviteter är vi medvetna om vilka vi sätter ihop och varför. På våra planeringsmöten (måndagar) diskuteras också det.

Vi är medvetna om vårt förhållningssätt och bekräftar barnen, inte kläderna, uppmuntrar barnen att använda allt material oavsett kön, ger mycket fysisk närhet även till pojkar. Vi har köpt in en färgad docka.

Mål: Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas till fullvärdiga människor

Vi har en blandad grupp och det är viktigt för oss att ge dem samma förutsättningar och se över vårt förhållningssätt kontinuerligt.

Vi tycker det är viktigt att alla barn ska kunna utveckla en god självkänsla och ett bra självförtroende. Att vi arbetar i små grupper är ett led i arbetet med det. Det ger barnen en god chans att lära känna varandra, sig själva och sina förmågor och kunna bli inspirerade av varandra och lära av varandra.

HAGENS ARBETE MED ATT FRÄMJA BARNES LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER

Alla på Hagens förskola ska känna sig trygga i sina möten med andra medmänniskor. Alla ska ges möjlighet att växa upp och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Likabehandlingsarbetet ska genomsyra hela verksamheten, förhållningssätt, pedagogik, rutiner och struktur, planering och genomförande av aktiviteter.

Alla som berörs av verksamheten ska ges möjlighet till att bli delaktiga i likabehandlingsarbetet.

Främjande arbete

- All personal ska vara väl förtrogen med planen och praktisera den
- Personalen ska vara närvarande i barngruppen, de ska vara lyhörda och tydliga med vad som gäller samt ta tag i varje situation som uppstår.
- Personalen ska vara goda förebilder och möta alla med respekt och tolerans
- Vi för samtal med barnen om hur man är en bra kamrat samtidigt som vi har nolltolerans mot kränkningar som t.ex "skojbråk" eller när barn skrämmer varandra.

- Personalen tar tillvara de tillfällen som uppstår i den dagliga verksamheten för diskussion och reflektion med barnen och med varandra.
- Alla barn ges samma grund oavsett förutsättningar och kön.
- All personal respekterar olikheter och uppskattar det unika hos varje barn så att barnen utvecklar självkänslan.
- Vi bekräftar och sätter ord på barnens känslor.
- Vi uppmuntrar när barnen visar empati och omsorg om andra.
- Våra äldre barn har massage på vilan (måndagar).
- Personalen stöttar barnen i att hantera konflikter.
- Vi vill att barnen ska känna tillit till sin egen förmåga, utveckla sin självkänsla och sin identitet. Alla barn ska få möjlighet att utveckla medvetenheten om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.
- Personalen ska kontinuerligt diskutera hur vi själva ser på värdegrund och demokrati.
- Frågeställningarna kan tex vara; Hur bemöter man barns frågor om homosexualitet, olika religioner och jämställdhet utan att själv värdera? Bemöter vi flickor och pojkar olika? Hur kan vi bli jämställda?
- För att hantera förskolans värdegrunds- och demokratiuppdrag, se barnens likheter och olikheter och uppfatta ojämlikheter, så krävs det professionella pedagoger.

KARTLÄGGNING

Kartläggningsmetoder:

Observationer av verksamheten och våra miljöer, samtal med barnen, intervjuer med de äldre barnen, daglig kontakt med föräldrar, utvecklingssamtal, vi ger även möjlighet till andra samtal. Utvärdering och analys av verksamheten vid terminsslut.

Vi har också måndagsmöten där vi utvärderar föregående vecka och planerar framåt, regelbundna kartläggningar av barngruppen för att säkerställa att alla barn får sina behov tillgodosedda, utvärderings- och analysdagar och planeringsdagar.

Det här har lett fram till områden vi vill utveckla (vi är också ett nytt arbetslag);

- Språk/tecken, vi har sett att barnens möjligheter att uttrycka sig behöver utvecklas. Att vi använder tecken gör att vi sett att barnens möjligheter att kommunicera blivit bättre. Även arbetet med att använda bilder behöver utvecklas.
- Vi behöver utveckla vårt arbete med att öka barnens inflytande. Det hänger också ihop med vårt tema Hållbarhet som innehåller flera områden, som sociala relationer och jämställdhet till exempel. Vi upplever att det ofta är killarna i gruppen som styr, vi vill stötta tjejerna att ta mer plats.
- Vi behöver utveckla vår dokumentation av verksamheten och barnens lärande så att den blir pedagogisk. Vi behöver arbeta mer med hur vi når målen, fundera kring hur och när vi reflekterar. Tänka på att inte dokumentationen bara visar görande.

HAGENS FÖREBYGGANDE ARBETE

- Pedagogerna använder tecken, och även bilder för att underlätta för barnen att förstå sin vardag på förskolan och så småningom kunna uttrycka sig på flera sätt.
- Barngruppen är delad i två grupper; Gröna gruppen med de äldre barnen och Gula gruppen med de yngre barnen. Under dagen delas även de grupperna i mindre grupper beroende på aktivitet.
- Förskolans lokaler är öppna för alla att vara i, de äldre kommer in på Gula och tvärtom.
- Som en del i vårt arbete med hållbarhet kommer vi att utveckla arbetet med att få barnen medvetna om när, hur och vad de påverkar i verksamheten. Vi ska utveckla vårt arbete med pedagogisk dokumentation.

HAGENS MÅL 2019

Mål: Alla barn ska kunna ha möjlighet att kommunicera.

Vi ska se till att alla får talutrymme, och stimulera deras förmåga att kommunicera på flera sätt. Vi behöver vara uppmärksamma på barnens försök till kommunikation, och lyssna och samtala med varje barn.

Mål: Barnen ska utvecklas till demokratiska medborgare i framtiden

Det här är ett långsiktigt mål som vi ska fortsätta att arbeta med. Barnen behöver rika tillfällen att öva sig på att lyssna på varandra, tala i grupp och uttrycka sina tankar och åsikter. Vi ska ställa frågor så att vi förstår hur barnet tänker och känner.

Mål: Att verksamheten ska utvecklas mot ökad jämställdhet.

Tex vill vi ge barnen större mångfald av förebilder, se över vårt material ur ett genusperspektiv- exempelvis böcker och lekmaterial, reflektera över vårt förhållningssätt och bemötande gentemot flickor och pojkar. Vi behöver också göra observationer av barngruppen utifrån vilka barn som leker med varandra och vad de leker.

Mål: Alla barn ska ges möjlighet till inflytande och delaktighet

Vi ska ha ett förhållningssätt som främjar demokrati och visa tilltro till deras vilja och förmåga att utöva inflytande och vara delaktiga.

Vi ska i vår dokumentation av verksamheten visa nyfikenhet på hur det kan gå till och hur barnen visar det. Den ska visa på mångfald och olikheter. Barnens olika behov och intressen ska synas i verksamheten.

VERKSAMHETEN REKOMMENDERAR

När förskola och hem klart tar avstånd från kränkande behandling får det en positiv påverkan på barnen. Det är därför viktigt att vi samarbetar kring detta.

Om du som vårdnadshavare misstänker att ditt, eller någon annans barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling vill vi att du tar kontakt med oss på förskolan, så att vi kan arbeta med det tillsammans.

Att ens eget barn kränker andra kan vara svårt att ta till sig, men om det är så är *du* den som bäst kan göra något åt det. Vi ber dig därför att göra helt klart för barnet att du ser mycket allvarigt på beteendet och att du inte accepterar det. Även i sådana fall är det bra att ni tar kontakt med oss.

Med stigande ålder och mognad ökar även ansvaret hos barnen. Genom personalens och föräldrarnas omsorg ska de känna till och förstå hur viktigt det är att respektera och acceptera varandra, hjälpas åt, visa hänsyn samt vikten av att uppträda trevligt mot varandra.

RUTINER FÖR AKUTA SITUATIONER

Policy

Det råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på Hagens förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen ska vara närvarande i barngruppen och inte lämna utrymme för sårbara situationer. Det måste alltid finnas minst en anställd i närheten av barnen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

- Uppmärksamma och prata med barnen om vad som hänt
- Visa att beteenden som skadar andra eller gör andra ledsna inte är acceptabelt
- Involvera alltid vårdnadshavare vid upprepade tillfällen av kränkningar eller vid kränkningar riktade mot ett och samma barn
- Dokumentera alla åtgärder som görs
- All personal är ansvarig

Rutiner för uppföljning

- Dokumentation över åtgärderna ska ligga till grund för uppföljning och utvärdering.
- Uppföljning ska ske senast angivet datum.
- All personal är ansvarig

Rutiner för dokumentation

- Dokumentation ska ske på särskild blankett
- Arkivera dokumentationen
- All personal är ansvarig

Ansvarsförhållande

- All personal är ansvarig

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Planen ska upprättas och uppdateras i augusti varje år.

- Likabehandlingsplanen ska följas upp regelbundet på personalmöten och planeringsdagar. Vi har också utvärderings- och analys tillfällen varje termin, och gör en kartläggning av verksamheten på våren. Likabehandlingsplanen utvärderas i juni.
- Samtal, reflektion och intervjuer med barnen
- Enkäter, föräldramöten och samtal med föräldrar